

УНИВЕРЗИТЕТ ПРИВРЕДНА АКАДЕМИЈА У НОВОМ САДУ

НАЗИВ ФАКУЛТЕТА

ОБРАЗАЦ ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

-обавезна садржина-

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовао комисију</p> <p>Одлуком Наставно-научног већа Правног факултета за привреду и правосуђе број <u> </u>/<u> </u>-<u> </u> од <u> </u>.<u> </u>.<u> </u>.2021. године, одређена је Комисија за оцену докторске дисертације за јавну одбрану Милоша Лакићевића под називом „Утицај илегалних миграција на организовани криминалитет и тероризам“. Докторска дисертација је пријављена.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ul style="list-style-type: none">
– проф. др Мирко Кулић, редовни професор, кривичноправна и јавноправна ужа научна област, изабран у звање редовног професора 7.6.2012. године на Правном факултету за привреду и правосуђе Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је запослен, ментор и члан Комисије.
– доц. др Јоко Драгојловић, доцент, кривичноправна ужа научна област, изабран у звање 18.11.2016. године на Правном факултету за привреду и правосуђе Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је запослен, председник Комисије;
– др Мина Зиројевић, ванредни професор, виши научни сарадник, Институт за упоредно право, где је запослена, члан Комисије.
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Милош (Радан) Лакићевић</p> <p>2. Датум рођења, општина, Република: 29.01.1993. године, Прокупље, Република Србија</p> <p>3. Претходно стечено звање (датум и место одбране): Мастер правник, 17.10.2016. године, Нови Сад</p> <p>4. Научна, односно уметничка област из које је претходно стечено звање: Правна научна област</p> <p>5. Приказ стручних, научних, односно уметничких, радова (по категоријама):</p> <ul style="list-style-type: none">
– „Транснационални организовани криминал и национална безбедност“, <i>Војно дело</i>, Министарство одбране Републике Србије, Београд, 2018. – М51
– „Обавештајни оквир феномена организованог криминала“, <i>Култура полиса</i>, Култура – Полис Нови Сад, Институт за европске студије Београд, 2018. – М51
– „Корелација међународних санкција и организованог криминалитета“ – <i>„Привредноправни оквир и економски развој држава Југоисточне Европе“</i>, Правни факултет за привреду и правосуђе, (2019; Нови Сад)
– Марковић, М. М., Лакићевић, М., „Породичне прилике и односи као фактор криминалитета код деце“ – <i>Синтеза – часопис за педагошке науке, књижевност и културу</i>, 2020. – М52.
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:
<p>„Утицај илегалних миграција на организовани криминалитет и тероризам“</p>

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.

УВОДНИ ДЕО

1. УВОД
2. МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР ИСТРАЖИВАЊА
  - 2.1. Проблем истраживања
  - 2.2. Предмет истраживања
    - 2.2.1. *Прелиминарно одређење предмета истраживања*
    - 2.2.2. *Теоријско одређење предмета истраживања*
    - 2.2.3. *Дефинисање основних појмова*
    - 2.2.4. *Операционално одређење предмета истраживања*
    - 2.2.5. *Просторно, временско и дисциплинарно одређење предмета истраживања*
  - 2.3. Циљеви истраживања
  - 2.4. Хипотетички оквир истраживања
  - 2.5. Варијабле
  - 2.6. Начин истраживања
  - 2.7. Научна и друштвена оправданост истраживања

ДЕО ПРВИ**ОДНОС ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА, ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛИТЕТА И ТЕРОРИЗМА****ГЛАВА 1****КАРАКТЕРИСТИКЕ ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА**

1. МИГРАЦИЈЕ СТАНОВНИШТВА
2. ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ МИГРАЦИЈА
3. УЗРОЦИ И ВРСТЕ МИГРАЦИЈА
4. МИГРАЦИЈСКА ПОЛИТИКА И ИЛЕГАЛНЕ МИГРАЦИЈЕ
5. ИЛЕГАЛНИ МИГРАНТИ И ИЗБЕГЛИЦЕ (ЕКОНОМСКЕ И ПОЛИТИЧКЕ)
6. ИЛЕГАЛНЕ МИГРАЦИЈЕ И АЗИЛ
7. АЗИЛНИ СИСТЕМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
8. АЗИЛНИ СИСТЕМ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
9. АЗИЛНА ПРОЦЕДУРА (ПОСТУПАК) У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
10. УДАЉЕЊЕ ПОЈЕДИНАЦА (СТРАНАЦА) ИЗ ДРЖАВЕ

ГЛАВА 2**ОДНОС ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛИТЕТА И ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА**

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ
2. ПОЈАМ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛИТЕТА
3. УЗРОЦИ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛИТЕТА
4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛИТЕТА
  - 4.1. Опште карактеристике организованог криминалитета
  - 4.2. Носиоци организованог криминалитета
  - 4.3. Основне делатности (облици) организованог криминалитета
    - 4.3.1. *Кријумчарење миграната као облик организованог криминалитета*
    - 4.3.2. *Трговина људима као облик организованог криминалитета*
    - 4.3.3. *Илегална трговина оружјем као облик организованог криминалитета*
    - 4.3.4. *Трговина наркотицима као облик организованог криминалитета*
5. УЗРОЧНО-ПОСЛЕДИЧНЕ РЕЛАЦИЈЕ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛИТЕТА И ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА

ГЛАВА 3 ОДНОС ТЕРОРИЗМА И ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА

1. ПОЈАМ ТЕРОРИЗМА
2. УЗРОЦИ ТЕРОРИЗМА
3. КАРАКТЕРИСТИКЕ ТЕРОРИЗМА
4. ТЕРОРИЗАМ МОТИВИСАН ВЕРСКИМ ФАНАТИЗМОМ
5. КОРЕЛАЦИЈА ИЗМЕЂУ ТЕРОРИЗМА И ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА

ДЕО ДРУГИ БЕЗБЕДНОСНИ, МЕЂУНАРОДНИ, ЕКОЛОШКИ, КОМУНИКАЦИОНИ, ДЕМОКРАТСКИ И МЕДИЈСКИ АСПЕКТИ ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА

ГЛАВА 1 УТИЦАЈ ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА НА НАЦИОНАЛНУ БЕЗБЕДНОСТ ДРЖАВЕ

1. СИСТЕМ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ ДРЖАВЕ
  - 1.1. Безбедносно-обавештајни (под)систем
  - 1.2. Полицијски (под)систем
  - 1.3. Гранични (под)систем безбедности
2. ВРСТЕ УТИЦАЈА ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА НА НАЦИОНАЛНУ БЕЗБЕДНОСТ
  - 2.1. Аутономан негативан утицај илегалних миграција на националну безбедност
  - 2.2. Илегалне миграције као организовано-криминална претња националној безбедности
  - 2.3. Илегалне миграције као терористичка претња националној безбедности

ГЛАВА 2 МЕЂУНАРОДНИ ИНСТИТУЦИОНАЛНО-ОПЕРАТИВНИ ОКВИР ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА
  - 1.1. Високи комесар Уједињених нација за избеглице (UNHCR)
  - 1.2. Међународна организација за миграције - ИОМ
  - 1.3. Регионалне организације
2. НОРМАТИВНИ ОКВИР ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА
3. ОПЕРАТИВНИ ОКВИР ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА
  - 3.1. Међународна организација криминалистичке полиције - ИНТЕРПОЛ
  - 3.2. Европска полицијска канцеларија - ЕВРОПОЛ
  - 3.3. FRONTEX – Агенција за оперативно управљање спољним границама Европске уније
  - 3.4. Регионална иницијатива за миграције, азил и избеглице - MARRI

ГЛАВА 3 ЕКОЛОГИЈА И ИЛЕГАЛНЕ МИГРАЦИЈЕ

1. ПРИНУДНА КРЕТАЊА ЉУДИ ИНДУКОВАНА ЕКОЛОШКИМ ПРОБЛЕМИМА
2. УЗРОЦИ ПОЈАВЕ ЕКОЛОШКИХ МИГРАЦИЈА У СВЕТУ
3. ВРСТЕ ЕКОЛОШКИХ МИГРАНАТА
4. ОДНОС ЕКОЛОШКИХ МИГРАЦИЈА И ДРУШТВЕНИХ КОНФЛИКАТА
5. РИЗИЦИ ТРАНСФОРМАЦИЈЕ ЕКОЛОШКИХ ИЗБЕГЛИЦА У ИЛЕГАЛНЕ МИГРАНТЕ

ГЛАВА 4 КОМУНИКАЦИОНИ/СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА

1. КОНФЛИКТНО-КРИЗНИ АСПЕКТ ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА
2. ИНФРАСТРУКТУРНИ АСПЕКТ ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА
3. СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТ ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА
4. УПРАВЉАЊЕ ИЛЕГАЛНИМ МИГРАЦИЈАМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

ГЛАВА 5 ОДНОС ДЕМОКРАТИЈЕ И ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА

1. МЕЋУЗАВИСНОСТ ДЕМОКРАТИЈЕ И ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА
2. КОРЕЛАЦИЈА ДЕМОКРАТИЈЕ И ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА У ЕМИГРАЦИОНИМ ДРЖАВАМА
3. КОРЕЛАЦИЈА ИЗМЕЋУ ИМИГРАЦИОНИХ ДРЖАВА И ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА

ГЛАВА 6 МЕДИЈСКА ДИМЕНЗИЈА ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА

1. ИЛЕГАЛНЕ МИГРАЦИЈЕ У ФОКУСУ МЕДИЈА
2. НЕОПРЕЗНО ПОИСТОВЕЋИВАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ И ЕКОНОМСКИХ ИЛЕГАЛНИХ МИГРАНАТА У МЕДИЈСКОМ ИЗВЕШТАВАЊУ
3. ЈЕДНОСТРАН МЕДИЈСКИ ПРИКАЗ ОПАСНОСТИ ОД ИЛЕГАЛНИХ МИГРАЦИЈА
  - 3.1. Медијска опсервација криминалитета илегалних миграната
  - 3.2. Медијско извештавање о тероризму илегалних миграната

ЗАКЉУЧАК ЛИТЕРАТУРА

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

Структуру докторске дисертације чине следеће целине:

- уводни део
- део први - *Однос илегалних миграција, организованог криминалитета и тероризма*
- део други - *Безбедносни, еколошки, комуникациони, демократски и медијски аспекти илегалних миграција*
- закључна разматрања.

Уводни део - Методолошки оквир истраживања полази од сазнања да илегалне миграције, организовани криминалитет и тероризам представљају засебне друштвене појаве које покрећу специфични објективни и субјективни узроци на одређеном простору- територијализована људска заједница – држава, пре свега и у одређеном времену, као и да свака од њих може да проузрокује штетне последице друштву и држави. У том контексту, најпре обухвата разматрање појмовно-теоријског одређења илегалних миграција, организованог криминалитета и тероризма као засебне друштвене појаве и потом, откривање услова и узрока успостављања односа између илегалних миграција са организованим криминалитетом и тероризмом. Научни циљ истраживања јесте регистровање и научна дескрипција, с елементима класификације и објашњења утицаја илегалних миграција на организовани криминалитет и тероризам, примарно с аспекта угрожава личне безбедности миграната и националне безбедности државе.

Истраживање је мултидисциплинарног карактера, односно осим безбедносних наука, у појединим фазама истраживања приступало се и с аспекта научних дисциплина које припадају друштвено-хуманистичким наукама, пре свега права, социологије и историје. *Илегалност* као једна од битних карактеристика илегалних миграција, организованог криминалитета и тероризма, посебно у контексту могућег проузроковања штетних последица по личну безбедност миграната и националну безбедност државе, пресудно је утицала на то да аспект безбедносних наука буде преовлађујући у спроведеном истраживању.

Први део докторске дисертације носи назив: *Однос илегалних миграција, организованог криминалитета и тероризма*. Ова целина обухвата три главе: *Карактеристике илегалних миграција*; *Однос организованог криминалитета и илегалних миграција* и *Однос тероризма и илегалних миграција*.

У првој глави – *Карактеристике илегалних миграција* – Одређена држава због унутрашњих неповољних економских, политичких, социјалних, верских, дискриминационих или других услова не обезбеђује својим грађанима квалитетан и безбедан живот и самим тим, утиче на неке од њих да је напусте и потраже сигурније место за живот. Реч је о потисним/гурајућим факторима миграција својствених многим афро-азијским државама. Такође, важну улогу има вишедимензионални привлачећи утицај имиграционих западних држава ЕУ, које имају константну

потребу за страном радном снагом, пружају изгледну могућност запослења имигранту и наравно, квалитетнији и безбеднији живот.

Функционална спрега између потисних и привлачећих фактора савремених миграција имају обележја глобалности, масовности и организованости. Таква њихова обележја у великој мери ограничавају могућности држава и међународне заједнице да обезбеде хуманитарне потребе миграната и представљају ризик и претњу личној безбедности миграната, националној безбедности многим државама и међународној безбедности. Регистровани проблем се не односи на *легалне миграције*, које су углавном појединачне и одвијају се уз поштовање редовних законских процедура. Проблем представљају *илегалне миграције* које се одвијају избегавањем прописа којима се регулише прелазак државне границе, а могу бити појединачне, групе и масовне.

Комплексно разумевање овог сложеног проблема најпре претпоставља узимањем у обзир значење појма илегални мигрант. Затим, установљавање начина како нека особа постаје илегални мигрант и најзад, сагледавање ризика илегалног мигрантског статуса.

Суштинско обележје имиграционе политике ЕУ јесте да обезбеди лакши приступ сопственом тржишту рада високообразованим мигрантима. Њена концептуално-нормативна страна искључује масован и неконтролисан прилив миграната у ЕУ. Међутим, масовне илегалне миграције 2015. године из афро-азијског подручја ка ЕУ указале су на бројна пропуштања заједничке имиграционе политике ЕУ, односно неефикасно управљање илегалним миграцијама. Све то указује на могућност понављања пропуштања ЕУ у суочавању са новом мигрантском кризом.

У другој глави – *Однос организованог криминалитета и илегалних миграција* – криминалитет је једна од бројних друштвено штетних појава која настаје и опстаје у зависности од стања у сваком друштву и држави. Првенствено због тога што *организовани криминалитет* представља умишљајну илегалну и противзакониту делатност удружених, хијерархијски организованих три или више приватна и/или службена лица, у социо-политичком и правном смислу сматра се најопаснијом врстом криминала, а у безбедносном смислу за најопаснију неконвенционалну претњу систему вредности државе.

Имајући на уму да су легалне миграције ван домета организованих криминалаца, а *илегалност* је битна карактеристика илегалних миграција и свих облика организованог криминалитета, та заједничка карактеристика узета је у обзир као одређујућа за установљавање односа између илегалних миграција са облицима организованог криминалитета, као што је кријумчарење миграната и трговина људима, који се вишеструко преплићу са илегалним миграцијама.

У трећој глави – се наводи да процес решавања бројних пре свега, *политичких* противречности, супротности и сукобљених интереса између чланова одређене територијализоване друштвене заједнице, чији репрезент је држава, као и између држава, често карактерише примена насиља. Бројни су услови и узроци који утичу на једног субјекта какву ће врсту насиља употребити ради решавања спорног или наводно спорног проблема, или питања, као и постизања *политичког циља*. Према садржају, идентификоване су две врсте насиља које употребљава један субјект или више субјеката – *неконвенционално и конвенционално*, као и према обиму – минимално, познато као *тероризам* и масовно, познато као *рат*.

Нужно је перспективно процењивати *неприродан и недобровољан однос* између илегалних миграција и тероризма. Континуални прилив илегалних миграната у Европу из афро-азијског подручја где је евидентна присутност исламистичких терориста и сазнања о неколико милиона миграната који вребају могућност да крену ка Европи, упозоравају на респектабилне могућности терориста да искористе илегалне миграције за своје циљеве. Многи илегални мигранти у имиграционим државама дуго чекају решавање свог азилног статуса и стрепе од реадмисије или протеривања. Стога, неизвесност и незадовољство код неких од њих може да ескалира у мржњу и буде детонатор тероризма.

Други део докторске дисертације носи назив: *Безбедносни, еколошки, комуникациони, демократски и медијски аспекти илегалних миграција*. Ова целина обухвата шест глава: *Утицај илегалних миграција на националну безбедност државе; Међународни институционално-оперативни оквир илегалних миграција; Екологија и илегалне миграције; Комуникациони/социјални аспекти илегалних миграција; Однос демократије и илегалних миграција и Медијска димензија илегалних миграција*.

У првој глави - *Утицај илегалних миграција на националну безбедност државе* – држава настоји да у складу са својим могућностима регулише на најповољнији начин међусобне односе својих грађана као појединаца и удружених у интересне колективитете. У том контексту, гарантује права и слободе својим грађанима, чије остваривање подразумева да грађанима није допуштено да само из властитог осећања дужности испуњавају норме и

правила, већ их може принудити да поступају сагласно правним нормама. Суверена власт државе посредством утврђених органа, институција, снага и система предузима планске и организоване мере и активности ради обезбеђивања сопствене унутрашње стабилности и штити систем вредности од спољашњих угрожавајућих делатности. У ту сврху успоставља посебан систем, познатији као *систем националне безбедности* који усклађеном применом превентивно – репресивних дефанзивних и офанзивних делатности у објективним просторним и временским условима штити виталне државне вредности од унутрашњих и спољашњих облика угрожавања.

У другој глави - *Међународни институционално-оперативни оквир илегалних миграција* – актуелни ниво усаглашености националне и међународне правне и хуманитарне регулативе у вези са илегалним миграцијама своди на најмању могућу меру могуће штетне последице по безбедност миграната и константно се унапређује. Међутим, због занемаривања значаја актуелних све суровијих потисних фактора у државама порекла који доводе до масовних „мешовитих“ илегалних миграција, политички и економски мигранти, државе транзита и имиграције се суочавају са озбиљним проблемом како да обезбеде основна права и слободе илегалним мигрантима, властиту националну безбедност и међународну безбедност.

Међународну ангажованост у управљању илегалним миграцијама карактерише генерална опречност која се састоји у томе што, с једне стране, истрајава на поштовању универзалног индивидуалног права појединца на слободу кретања, и са друге стране, уважава неприкосновено право државе да ради остваривања националне безбедности контролише улазак и боравак странаца на својој територији. Стога, илегални мигрант се налази између та два начела – лишен је слободе да нелегално прелази државну границу, међутим, уколико је учинио такав прекршај, ужива права која му гарантују међународно хуманитарно право и национално право.

У трећој глави - *Екологија и илегалне миграције* – Недовољна брига о животној средини на локалном и глобалном нивоу, климатске промене и природне непогоде и катастрофе негативно утичу на квалитет живота људи у многим државама савременог света, укључујући и последице да велики број људи принудно напуштају одређено подручје. Реч је о категорији особа, термилошки познатије као *еколошке избеглице*.

Кандидат истиче да насупрот констатованим димензијама проблема, својеврсна међународна институционална презасићеност и пренормираност заштите права избеглица, не препознаје проблем еколошких избеглица, иако многе особе из те групације временом принудно постану илегални мигранти. Наиме, међународно право не препознаје категорију еколошке избеглице нити постоји формална међународна институција задужена за њихову заштиту. У том контексту, наводе се два кључна аргумента: еколошке избеглице су интерно расељена лица о којима се брине матична држава и међународна заједница не може да обезбеди новчана средства за збрињавање еколошких избеглица. Међутим, уколико нека држава због недовољних материјалних могућности или неодговорности политичке елите не показује адекватну бригу за збрињавање својих грађана који су из еколошких разлога морали да промене место пребивалишта, постоји могућност да део њих, легално или илегално покушавају да нађу уточиште у некој другој држави. Дакле, могу постати илегални мигранти – избеглице, а како је напоменуто, не уживају међународну заштиту.

У четвртој глави - *Комуникациони/социјални аспекти илегалних миграција* – државе, попут Републике Србије, преко чије територије пролазе мигрантске руте, суочавају се са сличним проблемима као и имиграционе државе. Међутим, у погледу решавања хуманитарних потреба и безбедносних проблема постоји прилична разлика. Њихове, углавном скромне могућности у обезбеђивању хуманитарних потреба миграната првенствено компензује краткорочно задржавање миграната у држави транзита, као и финансијска помоћ коју добијају од имиграционих држава. У том контексту, као и у суочавању са безбедносном димензијом илегалних миграната, пресудну улогу има национални систем државе за управљање илегалним миграцијама, који остварује одговарајућу сарадњу са међународним хуманитарним организацијама, суседним државама и регионалним хуманитарним организацијама.

У петој глави - *Однос демократије и илегалних миграција* - Неизвестан правни статус илегалног мигранта не сме да ограничава остваривање људских права, јер правни поредак демократске државе гарантује свим корисницима једнак правни положај: нема вишег или нижег права или слободе... сви уживају права исте садржине и једнаку заштиту својих права. Аналогно томе, док се мигрант налази у неизвесном статусу, иако чини неке ирегуларне поступке ради промене свог статуса, држава транзита и имиграције има обавезу да му пружи гарантована права – штити га од угрожавајућих поступака физичких и правних лица и законито спроводи азилну процедуру, коју окончава доношењем позитивне или негативне одлуке о његовом статусу. Насупрот поменутих правним и моралним обавезама, није занемарљив број имиграционих – демократских држава које не успевају да оптимално заштите сва људска права илегалних миграната, укључујући и оне којима позитивно реше њихов статус. Најзад, загонетна је недовољно успешна интеграција имиграната у друштву дотичних држава, која се огледа у њиховој социјалној искључености, будући да свака врста искључености неке особе или друштвене групе, ствара код ње осећај да је третирана као грађанин другог реда и затвара се у своје окружење са осећајем фрустрације. С тим у

вези, упутно је запитати се у коликој мери исламисти користе поменути „гетоизацију“ имиграната исламске вероисповести у западним земљама за регрутовање терориста међу припадницима друге и треће генерације имиграната.

У шестој глави - *Медијска димензија илегалних миграција* - полазећи од чињенице да медији представљају основни начин којим се грађани информишу о илегалним миграцијама, као и да објективан, правовремен и непристрасан начин извештавања медија о њима, битно утиче на формирање ставова и практичан однос јавности према илегалним мигрантима, истраживањем се дошло до сазнања да су медији осим у изнимним случајевима, професионално извештавали о илегалним миграцијама, да медијски третман илегалних миграција претпоставља доследно поштовање принципа информисања јавности као нужан предуслов отклањања могућности стварања негативног односа према илегалним мигрантима.

Аналитички преглед медијског извештавања о илегалним миграцијама у Европи указује да највећи број медија коректно информишу заинтересоване о миграцијама. Општу неопрезност медији показују у погледу неразликовања *политичких* – објективних, *принудних* и *економских* – субјективних, „добровољних“ миграната. Такође, у приличној мери превиђају одговорност система националне безбедности држава транзита и дестинације у обезбеђивању ефикасне заштите илегалним мигрантима од кријумчара и трговаца људима. Таквим извештавањем стварају утисак да се илегални мигранти самоорганизовано крећу утабаним рутама, уместо да наглашено истичу чињеницу о томе да су илегалне миграције углавном организоване, односно под надзором носилаца организованог криминалитета и зато представљају ризик и претњу националној безбедности. Најзад, евидентно је да поједини медији руковођени сензационализмом и другим мотивима, тежишно информишу јавност о илегалним миграцијама на начин који их приказује као безбедносну претњу националној безбедности државе.

У закључним разматрањима кандидат наводи да резултати истраживања поуздано дешифрирају утицај илегалних миграција на организовани криминалитет и тероризам и одражавају потребу за осмишљавањем ефикаснијих стратегија и унапређење система управљања илегалним миграцијама на националном и међународном нивоу, посебно у смислу студиознијег обухвата узрочно-последичног односа илегалних миграција са организованим криминалитетом и тероризмом.

<p>VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА</p>
<p>Прегледом закључних разматрања, кандидат наводи резултате свог истраживања, и то тако што запажа да међународна заједница функционише у прилично анархичним и неизвесним економским, еколошким, политичким и безбедносним условима и презасићена неконвенционалним и конвенционалним изазовима, ризицима и претњама. Поуздано је утврђено да илегалне миграције представљају вишедимензионалну претњу људској, националној и међународној безбедности, чија деструктивна димензија се вишеструко повећава због повезаности са организованим криминалитетом и тероризмом. Такође, утврђено је да тенденција таквог препознавања илегалних миграција има за последицу да приличан број имиграционих држава занемарује хуманитарну димензију илегалних миграната, „образлажући“ такву своју неодговорност бригом за националну безбедност, односно приоритетно имају у виду безбедносну димензију. Резултати истраживања одражавају скоро подједнаку одговорност нефункционалних емиграционих држава, функционалних и нефункционалних транзитних држава и функционалних имиграционих држава. Посебно упозоравају на погубне последице нужне, али неадекватне сарадње између држава порекла, транзита и дестинације у препознавању и онеспособљавању „неуништиве осовине“ илегалних миграција заснованој на сарадњи између илегалних миграната и кријумчара људи.</p>
<p>VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА</p>
<p>Спроведеним истраживањем је утврђена исправност <i>опште хипотезе</i> о илегалним миграцијама као вишедимензионалном друштвеном феномену, који због укрштања са организованим криминалитетом и транснационалним тероризмом представљају континуалну безбедносну претњу Европској унији као имиграционом географском простору и Републици Србији, преко чије територије пролази један од главних транзитних праваца илегалних миграната из афро-азијских држава ка западним државама чланицама Европске уније. Спроведеним истраживањем потврђена је и <i>научна и друштвена оправданост истраживања</i>.</p>
<p>VIII КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:</p>
<p>1. Да ли је докторска дисертација/докторски уметнички пројекат написан у складу са образложењем наведеним у пријави теме Да.</p>
<p>2. Да ли докторска дисертација/докторски уметнички пројекат садржи све битне елементе Да.</p>
<p>3. По чему је докторска дисертација/докторски уметнички пројекат оригиналан допринос науци, односно уметности Дисертација представља нов и оригиналан допринос науци јер обрађује актуелну, перспективну, комплексну и специфичну тему, истражује утицај илегалних миграција на организовани криминалитет и тероризам.</p>
<p>4. Недостаци докторске дисертације/докторског уметничког пројекта и њихов утицај на резултат истраживања Дисертација нема недостатке који би довели у питање њену аутентичност и научну одрживост.</p>
<p>IX ПРЕДЛОГ:</p>
<p>На основу укупне оцене докторске дисертације/докторског уметничког пројекта, комисија предлаже:</p>
<p>Имајући у виду предмет докторске дисертације, садржај и применљивост резултата истраживања, коришћени методолошки приступ, постављене хипотезе, научни и стручни допринос, Комисија предлаже Наставно-научном већу Правног факултета за привреду и правосуђе у Новом Саду да прихвати Извештај о позитивној оцени докторске дисертације кандидата Милоша Лакићевића, под насловом „Утицај илегалних миграција на организовани криминалитет и тероризам“ и предложи Сенату Универзитета Привредна академија у Новом Саду да се исти усвоји и одобри јавна одбрана.</p>
<p style="text-align: center;">ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ</p>
<p style="text-align: center;">1. проф. др Мирко Кулић</p>
<p style="text-align: center;">2. доц. др Јоко Драгојловић</p>
<p style="text-align: center;">3. др Мина Зиројевић</p>
<p>НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.</p>